YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

COVID-19 ACİL DURUM EYLEM PLANI

23 Ekim 2020

Hazırlayan : YTÜ Koronavirüs Komisyonu
Sekreterya: YTÜ İSG Koordinatörlüğü

BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL ESASLAR

1. AMAÇ

Dünya Sağlık Örgütü tarafından Pandemi olarak ilan edilmiş olan Koronavirüs (COVID-19) salgınında Yıldız Teknik Üniversitesi'ne yasalarla verilmiş görevlerin; T.C. Cumhurbaşkanlığı Makamı, T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı, T.C. İçişleri Bakanlığı ve T.C. Sağlık Bakanlığı, Yükseköğretim Kurumu tarafından belirtilen uyarılar da dikkate alınarak yerine getirilmesi ile ilgili yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esaslarını açıklar.

2. KAPSAM

Bu plan Üniversitemiz kampüslerinde COVID-19 ile ilgili alınacak önlem ve tedbirleri kapsar.

3. TANIMLAR

COVID-19: 1 Aralık 2019 tarihinde Çin'in Hubei bölgesinin başkenti olan Vuhan'da ortaya çıkan koronavirüsün yol açtığı hastalık

Dezenfektan: Dezenfeksiyon işleminde kullanılan kimyasal maddeler. El Hijyeni: Ellerin su ve sabunla yıkanması ya da el antiseptikleri ile ovalanmasıdır.

Dezenfeksiyon: Enfeksiyon kaynağı olmasını önleyecek düzeyde, bir nesneyi veya ortamı mikroorganizmalardan arındırma işlemidir.

Epidemi: Belli bir enfeksiyonun veya hastalığın, belirli bir bölgede veya belirli bir dönem içinde belirli bir grup insan arasında beklenenden daha fazla meydana gelmesi, salgın

Pandemi: Bulaşıcı bir hastalığın, endemik olarak bulunduğu ya da epidemi yaptığı bölgeden taşarak beklenmeyen boyutlarda ülkeler arası neden olduğu küresel salgın

Temaslı: COVID-19 hastasıyla aynı kapalı ortamda (toplantı salonları, derslik, bekleme salonları, ring, servis vb. ulaşım araçları) 1 metreden uzak ve 15 dakikadan kısa süre bir arda kalan kişiler, COVID-19 hastasıyla aynı kapalı ortamda 15 dakikadan uzun süre ile maske takarak bulunmuş kişiler.

Yakın Temaslı: COVID-19 hastasıyla aynı kapalı ortamda (toplantı salonları, derslik, bekleme salonları, ring, servis vb. ulaşım araçları) 1 metreden yakın ve 15 dakika veya daha uzun süre bir arda kalan kişiler, COVID-19 hastasıyla aynı evde/yurtta aynı odada yaşayanlar, COVID-19 hastasıyla aynı ofiste çalışanlar.

4. DAYANAK

- TC. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü, "COVID-19 Salgın Yönetimi Ve Çalışma Rehberi", 1 Ekim 2020, Ankara
- TSE COVID-19, "Hijyen, Enfeksiyon Önleme Ve Kontrol Kılavuzu"
- YÖK "Küresel Salgın Bağlamında Yükseköğretim Kurumlarında Sağlıklı ve Temiz Ortamların Geliştirilmesi Kılavuzu",
- Cumhurbaşkanlığı Makamının 2020/4 Sayılı Genelgesi

İKİNCİ BÖLÜM

GENEL BİLGİLER

1. COVİD 19 PANDEMİSİ

2019 yılının Aralık ayı sonlarında Çin'in Hubei bölgesinin başkenti olan Vuhan'da ortaya çıkan virüs salgınıdır. Çeşitli hastalarda belirli bir neden olmaksızın gelişen ve tedavi ile aşılara cevap vermeyen bir zatürre görülmesi üzerine SARS-CoV-2 olarak adlandırılan yeni bir koronavirüs teşhis edildi. İlerleyen zamanlarda Avrupa, Kuzey Amerika ve Asya-Pasifik'te yer alan çeşitli ülkelerde görülmesi ve bulaşıcılığının çok hızlı olması nedeniyle, görüldüğü her ülkede tedbirler alınmaya başlandı.1 Mart 2020'de Dünya Sağlık Örgütü tarafından küresel salgın ilan edildi. Türkiye'de ise ilk vaka Mart 2020'de kaydedilmiş olup; pandemi ile mücadele kapsamında kamu ve özel sektör kuruluşları, eğitim öğretim kurumları vb. işletme ve işyerlerinde faaliyetler durdurularak, sokağa çıkma yasakları ve kontrollü dolaşıma varan bir dizi önlemler alınmıştır.

2. HASTALIĞIN TANIMI

Klinik Belirti ve Bulgular

Hastalık, 2-14 gün süren bir kuluçka süresinden sonra birden başlayan yüksek ateş, öksürük ve nefes darlığı belirtileri göstermektedir. Bazı hastalarda boğaz ağrısı, burun akıntısı ve koku duyu kaybı da görülmüştür. Hastalık genellikle orta-ağır bir klinik seyir göstermektedir. Hastalığın komplikasyonları ağır pnömoni, septik şok, akut respiratuvar distres sendromu (ARDS), çoklu organ yetmezliği ve ölüm olarak duyurulmuştur.

Bulaşma

COVID-19'un bulaş özelliklerinin, 2003 SARS-CoV salgınına benzer olduğu varsayımına dayanmaktadır. COVID-19 ve SARSCoV arasındaki ilk filogenetik ve immünolojik benzerlikler, bizlere epidemiyolojik özellikler hakkında tahmin fırsatı vermektedir. COVID-19'un bulaşmasının esas olarak öksürme ve hapşırma ile oluşturulan solunum damlacıkları ve kirlenmiş yüzeylerle temas yoluyla oluştuğu düşünülmektedir. Ayrıca hasta bireylerin öksürme, hapşırma yoluyla ortaya saçtıkları damlacıklara diğer kişilerin elleri ile temas etmesi sonrasında ellerini ağız, burun veya göz mukozasına götürmesi ve temas etmesi ile bulaşmaktadır.

Risk Grupları

* 65 yaş ve üzerindeki kişiler
* Gebeler ve lohusalar
* Diyabet hastalığı dâhil herhangi bir metabolik hastalığı olanlar
* Astım dahil konik solunum yolu hastalığı olanlar
* Kronik böbrek hastalığı olanlar
* Kronik kalp ve damar sistemi hastalığı olanlar
*Bağışıklık sistemi baskılanmış kişiler (konik kan hastalığı olanlar, kanser hastaları)
* Huzurevi, bakımevi vb. ortamlarda yaşayanlar
* Morbid obez olanlar (Vücut Kitle İndeksi vKi > 40 kg/m2),

3. ÖNLEME

COVID-19'un şu anda etkili bir ilaç tedavisi veya aşısı yoktur, ancak geliştirme çabaları devam etmektedir. "Grip benzeri" ateş, nefes alma güçlükleri, öksürük ve diğer semptomları vardır. Enfeksiyonu önlemek için WHO, "düzenli el yıkama, öksürme ve hapşırma sırasında ağız ve burnu örtme ve solunum yolu hastalığı belirtileri (öksürme ve hapşırma gibi) gösteren herhangi biriyle yakın temastan kaçınmayı öneriyor. COVID-19 için çok özel bir tedavi olmamasına rağmen bilim insanları virüs bulaşmış bir kişinin düzenli grip ilaçları alarak, sıvı tüketerek ve dinlenerek semptomlarını hafifletebileceği konusunda genel öneriler sunmaktadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

PANDEMİ SIRASI VE SONRASINDA UYGULAMA

1. HASTALIĞIN YAYILIM HIZINI İZLEME

Sağlık Bakanlığının web sayfası ve hayat eve sığar uygulaması aracılığıyla takip edilmelidir.

2. ÜNİVERSİTEDE PANDEMİ SIRASINDA UYGULANACAK STRATEJİ

Koronavirüsle mücadelede sanayi kuruluşlarında çalışanların sağlığını korumak ve üretimde devamlılığı sağlamak için TSE COVID-19 Hijyen, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Kılavuzu Türk Standartları Enstitüsü liderliğiyle hazırlanmıştır. Bu kılavuzla birlikte hizmet sektöründe faaliyet gösteren kurumları belgelendirmek adına "*TSE COVID-19 Güvenli Hizmet Belgesi"* verilmeye başlanmıştır. YÖK ve TSE işbirliği ile *"Küresel Salgın Bağlamında Yükseköğretim Kurumlarında Sağlıklı ve Temiz Ortamların Geliştirilmesi Kılavuzu"* yayınlanmıştır. TSE'nin ilgili kılavuzları, Sağlık Bakanlığı'nın Bilimsel Danışma Kurulu önderliği ile hazırlanan "*Salgın yönetimi ve Çalışma Rehberi",* Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından çıkarılan genelgeler, ulusal ya da uluslararası kaynaklar ve diğer kurumlardaki iyi uygulamalar dikkate alınarak Üniversitemiz için sağlık ve güvenlik merkezli, TSE COVID-19 güvenli hizmet belgesi tabanlı acil durum eylem planı kriterleri belirlenmiştir. Bu kriterler aşağıdaki önlemlerin en çok tercih edilenden en az tercih edilene doğru sıralandığı bir yaklaşım olan kontrol hiyerarşisine göre hazırlanmıştır.

- İkame etmek: Daha az tehlikeli bir yöntemin seçilmesidir. Online eğitimin yüzyüze eğitime tercih edilmesi buna örnektir.
- Mühendislik Kontrolleri: Tehlike kaynağı ile çalışanın bir araya gelmesinin önlenmesine yönelik önlemlerdir. Havalandırma sistemlerinde kullanılan UV lambalar ile bulaş riskinin azaltılması buna bir örnektir.
- İdari Kontroller: Çalışma biçiminin değiştirilmesi ya da çeşitli prosedür, talimat vb. uygulanması ile maruziyetin azaltılmasıdır. Molaların artırılması, dönüşümlü çalışma ve güvenli mesafe uyarı işaretlerinin ve broşürlerin yaygınlaştırılması buna örnektir.
- Kişisel Koruyucu Donanım (KKD) : Toplu koruma önlemlerinin yeterli kalmadığı durumlarda kişisel koruma önlemleri ile maruziyet riskinin azaltılmasıdır. COVID-19 bulaş riskinin azaltılması amacıyla maske ya da siperlik kullanılması buna örnektir.

Halk sağlığı, çalışan sağlığı ve iş sürekliliği gereği, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın *"İşyerinde Koronavirüse (COVID-19) Karşı Alınması Gerekenler"* konulu genelgesi kapsamında Yıldız Teknik Üniversitesi Rektörlüğü tarafından, ***Koronavirüs Komisyonu – Hazırlık Ekibi*** oluşturulmuştur.

Komisyon tarafından alınacak önlemler ciddiyet seviyelerine göre belirlenerek "***YTÜ COVID-19 Acil Durum Eylem Planı***" oluşturulmuştur. Bu plan ülkemizi ve dünyayı etkisi altına alan Covid19 (Koronavirüs) salgını ile mücadelede kuruma rehberlik etmek üzere hazırlanmıştır. Kontrol listesi maddelerine ilaveten, genel, yerel ve acil gereksinimlere bağlı olarak ek eylemler gerekebilir. Akademik personel, idari personel, öğrenciler, ziyaretçiler, alt yükleniciler ve diğer kişiler üniversite yönetimi tarafından belirlenen tüm kurallara uymak, kontrol önlemlerini tam ve doğru bir şekilde uygulamakla yükümlüdür.

3. ÜNİVERSİTEDE ALINACAK ÖNLEMLER

Akademik personel, idari personel, öğrenciler, ziyaretçiler, alt yükleniciler ve diğer kişiler üniversite yönetimi tarafından belirlenen kurallara uymak, kontrol önlemlerini tam ve doğru bir şekilde uygulamakla yükümlüdür. Bunun yanı sıra da üniversitenin alacağı önlemler bu bölümde belirtilmektedir.

- Virüsün bulaş yolları ve önlenmesine yönelik çalışanların/personelin ve öğrencilerin COVID-19 konusunda bilgilendirilmesi sağlanacaktır.
- Kampüs içinde, tüm açık ve kapalı alanlarda maske kullanımı zorunlu tutulacaktır.
- Üniversitenin engelli paydaşlardan sorumlu olan birimi öğrenciler ile ilişki halinde kalacaktır.
- Üniversite bünyesindeki psikolojik danışma birimleri aracılığı ile tüm paydaşlara danışma ve sosyal destek verilecektir. Mediko birimi personel için, öğrenci dekanlığı öğrenciler için anket ve rehber doküman hazırlayacaktır. COVID-19 sürecinin kariyer stresine etkisi konulu araştırma sonucunda ihtiyaç tespit edilmiş, buna ilişkin kariyer atölyeleri düzenlenecektir. COVID-19 sürecinin etkilerine ilişkin bilgilendirici yazılar paylaşılmaya devam edilecektir. COVID-19 kaynaklı öğrencilerimizde psikolojik sorunlar tespiti ölçek ile yapılarak sonuçların elde edilmesi ardından ihtiyaca göre tasarlanmış uygulamalar yapılacaktır.
- Öğrenci ya da personelden şüpheli bir durumu olabilecekler (semptom gösteren, ailesinde veya temas ettiği yakın çevresinde COVID-19 teşhis edilmiş kişi bulunan) evlerine veya ilgili sağlık kuruluşlarına yönlendirilecektir. Bu amaçlar *"İA-415 Kurumda Covid-19 Vaka Şüphelisi Olması Durumunda İzlenecek Yollar"* akış şeması uygulanacaktır. Kişiler ilgili sağlık kurumuna yönlendirilirken mutlaka maske takması sağlanacaktır. Eşlik eden kişilerin de maske takması ve fiziksel mesafeye mümkün mertebe dikkat etmeleri gerekmektedir.
- Olası/kesin vaka ile "yakın temaslı" olan öğrenciler bölümlerince; personel ise idari amirlerince 10-14 gün süreyle izlenecektir. Kampus içerisinde veya herhangi bir yerleşkede pozitif vaka saptanması durumunda temaslılar ve yakın temaslılar tespit edilerek ilgili sağlık birimleri bilgilendirilecektir. Yakın temaslılar izole edilecek, temaslılar ise maske takarak çalışmaya/öğrenime devam edebilecektir.
- Tüm sosyal ve ortak kullanım alanları temiz ve düzenli tutulacaktır. Hijyen önlemleri kapsamında periyodik olarak temizlenmesi gereken yerlerin temizliği *"TL-299 nolu YTÜ Temizlik Talimatı"* ile yapılacak ve gerektiğinde dezenfekte edilecektir.
- Tüm paydaşlar tarafından kullanılan umumi tuvaletler ve diğer ilgili alanlar (örneğin yemekhane girişi, üretim alanları, asansör girişleri) dahil olmak üzere farklı alanlarda antiseptik madde dispenserleri bulundurulacaktır. Sabun, dezenfektan/el antiseptiği sağlayan dispenserler, tek kullanımlık kağıt mendil aparatları ve diğer benzer cihazların eksiksiz ve düzgün çalışmasını sağlamak için rutin kontroller yapılacaktır. Arızalı cihazlar ivedilikle tamir edilecek ya da değiştirilecektir.
- Özellikle sigara içme alanları, yemekhane, kafeterya gibi fiziki mesafenin azalabileceği alanlarda zemin çizgileri ve uyarı işaretleri ile fiziki mesafenin korunması sağlanacaktır.
- Hijyen paspası uygulaması yaygınlaştırılacaktır. Dezenfektan dispanserleri fakülte yönetimlerince uygun görülen her fakülte ve binanın girişine, her kata ve konferans salonuna konularak dolum takibinin düzenli yapılması sağlanacaktır.
- Asansörlerin kullanılmaması önerilmektedir. Zorunlu olduğu durumlarda ise asansör içerisinde güvenli mesafeyi korumak amacıyla, asansörleri kullanacak kişilerin durması gereken alanlar, aralarında en az 1,5 metre mesafe olacak şekilde yer işaretleriyle belirlenecektir.

- Tüm havalandırma sistemleri %100 taze havalı (içerideki ısıtılmış havayı geri vermeyecek) şekilde çalıştırılmalıdır. Ortak alanlar sık sık doğal havalandırma ile havalandırılmalıdır. Havalandırma ve iklimlendirme sistem ve tesisatlarının bakım, kontrol ve periyodik kontrolleri düzenli yapılacak ve raporlanacaktır.

3.1.KAMPÜS GİRİŞ VE ÇIKIŞINDA ALINACAK ÖNLEMLER

- Öğrenci ve ziyaretçilerin günlük sağlık durumları HES kodunun kampüs girişlerinde okutulması ise takip edilecektir.
- Giriş esnasında her giriş yapanın (yaya veya araçlı) vücut sıcaklıkları termal kamera ya da ateş ölçer ile ölçülerek kayıt altına alınacaktır. Kuruluşa ilk girişte ölçülen ve doğrulanan vücut sıcaklığı değeri 38°C ve üzeri olan kişiler içeri alınmayıp ilk ölçümden en az 15 dakika sonra tekrar ölçüm yapılması, vücut sıcaklığı değeri 38°C ve üzeri olan kişilerin en yakın sağlık kuruluşuna sevki ile ilgili *"DD-067 COVİD-19 Güvenlik Prosedürü Kampüs Giriş ve Çıkışlarında Uygulanacak Kurallar"* uygulanacaktır.
- Ziyaretçilere verilen ziyaretçi kartları tek kullanımlık poşetlere konularak kullanılacaktır.
- Gerekli durumlarda ilgili birimler tarafından öğrenci, ziyaretçi, misafir araştırmacı ve yönetimce gerekli görülenlere *"FR-1649 COVID-19 Bilgilendirme ve Taahhüt Formu"* doldurtulacaktır.

3.2.AKADEMİK VE İDARİ BİRİMLER İLE İLGİLİ ALINACAK ÖNLEMLER

- Toplantıların uzaktan yapılmasına dikkat edilecektir; zaruri olmadıkça yüzyüze toplantı yapılmayacaktır. Toplantı ve konferans salonlarında COVID-19 sonrası alınması gereken önlemler talimat ile belirlenecektir. Her toplantı odasında dezenfektan bulunması sağlanacaktır. Toplantılarda *"FR-0883 Nolu Toplantı Katılım Formu"* kullanılarak toplantıya katılanların isimleri alınacaktır. Olası bir pozitif vaka çıkması durumunda filyasyon ekibine iletilmek üzere alınan bilgiler 14 gün saklanacaktır.
- Her türlü toplantılarda güvenli mesafe kuralına uyulacaktır. Mümkünse toplantıların telekonferans aracılığıyla yapılması sağlanacak; yüz yüze yapılması zorunlu toplantılarda ise 2 kişi arasına en az 1,5 metre mesafe konularak odadaki kişi sayısı sınırlandırılacaktır.
- Toplantı odasının iyi havalandırıldığından emin olmak için mümkün olduğunca pencere ve kapılar açık tutulacak, sık aralar verilecektir.
- Zaruri olmadıkça veya gizlilik dereceleri olmayan bütün iş ve işlemlerin yüz yüze değil mümkün olduğunca öncelikli olarak telefon, e-posta veya mesaj yazılımları aracılığı ile yapılması sağlanacaktır.
- Bekleme salonları, idari ofisler, öğrenci işleri vb. yerlerde bekleme noktaları oluşturulacak, zemine aralarında en az 1,5 metre mesafe olacak şekilde yer işaretleri yerleştirilecektir. Yüz yüze yapılması zorunlu olan işlemlerde öğrencilerin, belirlenen güvenli mesafe noktalarında durmaları, personelin çalışma araç ve ekipmanlarını kullanmamaları istenecektir.
- Personelin birbirlerine yakın temasta bulunmaları ve ekipman, araç, gereçlerin ortak kullanımı önlenecektir.
- Ofisler günde en az 2 defa 10 - 20 dakika doğal yolla havalandırılacak; havalandırma tesisatının filtre temizliği, bakım ve kontrolleri düzenli olarak yapılacaktır.

3.3.SERVİS VE RİNGLERDE ALINACAK ÖNLEMLER

- Ring ve servis araçlarının sürücüsünün ateşinin periyodik olarak ölçülmesi ve ateş, öksürük, nefes darlığı ve benzeri şikâyeti olanların ise *"İA-415 Kurumda Covid-19 Vaka Şüphelisi Olması Durumunda İzlenecek Yollar"* iş akışına uygun olarak hastaneye sevki prosedürüne uyulacaktır.
- Sık temas edilen yüzeyler *"DD-066 SKS Ring Araçları Alınması Gereken Önlemler ve Kullanım Tedbirleri"* ve "*TL-298 YTÜ Personel Servisi ve Kampüsler Arası Ring Aracı Kullanım Talimatı"*

talimatlarına uygun olarak temizlenecek ve seyahat süresince tüm yolcuların maske kullanması sağlanacaktır.

- Klimanın iç hava sirkülasyon düğmesi kapalı olacaktır. Araçların klima hava filtre bakımı düzenli olarak yapıldığı kontrol edilecektir.

3.4. İŞYERİNİN TEMİZLİĞİ İLE İLGİLİ ALINACAK ÖNLEMLER

- COVID-19 süphelisi veya tanısı koyulmuş kişilerin kuruluştan ayrıldıktan sonra kullandığı oda 24 saat havalandırılarak boş bırakılacaktır. Ofiste bulunan tüm malzemelerin temizliği ve dezenfeksiyonu uygun kişisel koruyucu donanım kullanılarak yapılacaktır.
- Tüm ofisler temizlenmeden önce kapısı kapalı durumda doğal yollarla havalandırılacaktır. Daha sonra kapı kapalı, pencere açık olarak "*TL-299 YTÜ Temizlik Talimatı"* dikkate alınarak temizlik yapılacaktır.
- Sık kullanılan parçalar, kapı ve kolları, dolap, masa, tutamaklar, elektrik düğmeleri dezenfekte edilecek ve temizlik personelinin uygun kişisel koruyucu donanım kullanımı kontrol edilecektir.
- *"FR-1109 - Haftalık tuvalet temizlik takip çizelgesi"* her tuvalete asılacak, her temizlikten sonra temizlik personeli tarafından doldurulacak ve bina sorumluları tarafından kontrol edilecektir.

3.5.SOSYAL ALANLARDA ALINACAK ÖNLEMLER

3.5.1. YEMEKHANE VE KANTİNLERDE ALINACAK ÖNLEMLER

COVID-19 pandemisi süresince, temizlik ve fiziki mesafe ile diğer önlemlere uygun olarak yemekhane ve kantin kullanımı yapılacak ve denetlenecektir.

- Yemekhaneye alınabilecek kişi sayısı, aynı anda yemek yiyebilecek kişi sayısı ve oturma düzeni fiziki mesafe kurallarına uygun olarak belirlenenecektir. "*FR-1116 Cafe-Restaurant Denetim kontrol listesine*" COVID-19 ile ilgili denetim maddeleri de eklenecek Hijyen Denetim komisyonu tarafından sık sık kontrol sağlanacaktır.
- Yemekhane sıralarında fiziki mesafenin korunması için çizgi kullanılarak, bekleyenler arasındaki mesafeler belirlenecek; gerektiğinde yemek saatleri fiziki mesafenin korunacağı şekilde düzenlenecektir.
- Çatal, kaşık ve bıçakların servise kağıt cepli paketler veya tek kullanımlık ürünler gibi hijyenik önlemler alınmış olarak sunulması sağlanmalıdır
- Ekmek, yoğurt, tatlı, su gibi yiyecek ve içecekler mümkün olduğunca paketli olarak sunulacaktır.

3.5.2. KÜTÜPHANE VE OKUMA SALONLARINDA ALINACAK ÖNLEMLER

- Her katta dezenfektan bulundurulacaktır.
- Çalışma salonlarının oturma düzeni güvenli mesafe kuralına uygun olarak ve kullanıcılar yüz yüze gelmeyecek şekilde düzenlenerek; kapasiteler fiziki mesafe kurallarına uygun olarak yarı yarıya düşürülecektir.
- Ödünçte bulunan kitapların iade işlemi gerçekleştiğinde tekrar rafa çıkmadan 72 saat boyunca boş bir odada bekletilmesi uygulamasına geçilmiştir. Ayrıca otomasyon sistemi üzerinden de 72 saat kuralına uygun olarak işlem yapılması engellenmiştir.

3.5.3. KONFERANS SALONLARI, ODİTORYUM VE KONGRE MERKEZİNDE ALINACAK ÖNLEMLER

- Fakülte bünyesinde bulunan toplantı salonlarında düzenlenen etkinliklerde katılımcılar arasında uygun mesafe olacak şekilde bir oturma düzeni ayarlanacaktır. Boş ve dolu olacak koltuklar işaretlenecektir.
- Konferansa katılan tüm katılımcıların adları ve iletişim bilgileri en az 14 gün boyunca saklanacaktır. Katılımcı bilgilerinin saklanması, toplantıdan sonra bir veya daha fazla katılımcının hasta olduğunun öğrenilmesi halinde, katılımcıların adlarını ve iletişim bilgilerini içeren liste halk sağlığı yetkililerinin COVID-19'a maruz kalmış olabilecek kişileri izlemelerine yardımcı olacaktır.
- Ortamın iyi havalandırıldığından emin olmak için mümkün olduğunca pencere ve kapılar açılacaktır.

3.6.DERSLİKLERDE ALINACAK ÖNLEMLER

- Sınıf kapasitesi belirlenirken her bir öğrenci için sağ, sol, ön ve arka mesafeler olmak üzere dört yönden mesafe bırakılacak şekilde düşünülecektir. Derslik girişlerine, o alanın maksimum öğrenci kapasitesini 4 m2 alana 1 öğrenci olacak şekilde belirten yazı asılacaktır.
- Oturma düzeni ve mesafeler kişiler arası en az 1 metre mesafe korunarak önceden ayarlanmalı, boş koltuklara "Bu koltuğu boş bırakınız, mesafenizi koruyunuz" stickeri yapıştırılacaktır.
- COVID-19'a karşı korunma ve tedbirlere yönelik afiş-poster vb. bilgilendirici materyaller fakültelerde sınıf/laboratuvar içinde uygun yerlere asılacaktır.
- Ders girişlerinde öğrencilerinin ve öğretim üyelerinin ellerini dezenfekte etmesi ve ders boyunca maske kullanması sağlanacaktır.
- Sınıf kapıları ve pencereleri açık bırakılacak ve ders aralarında sınıf havalandırılacaktır.
- Ders sonrasında temizlik ekibi tarafından kapı kolları, sıralar, masalar uygun kimyasallarla dezenfekte edilerek en az 30 dakika havalandırılacaktır.
- Havalandırma tesisatı olan sınıflarda %100 taze hava kullanılması veya enfeksiyon yayılma riskine karşı sadece hava emişi (egzoz) yapılması sağlanacaktır.

3.7.LABORATUVARLARDA ALINACAK ÖNLEMLER

- Laboratuvarlarda 4 m^2 alana 1 öğrenci düşecek şekilde kapasite belirlenecektir.
- Deney föyü vb. eğitim materyalleri dijital ortamda hazırlanacaktır.
- Kişisel hijyeni teşvik eden bir çalışma ortamı sağlamak için gerekli malzeme ve donanım sağlanacaktır.
- Kişisel koruyucu donanımlar ortak kullanılamayacaktır. Bu sebeple öğrencilerin kendi eldiven, gözlük, önlük vb. malzemelerini yanlarında getirmesi gerekmektedir.

COVID-19 ile ilgili alınacak tüm bu kurallara ek olarak laboratuvar türüne göre kişisel koruyucu donanım kullanımı, havalandırma sistemleri bakımı, atık yönetimi, kimyasalların kullanımı ve depolanması vb. iş güvenliği kurallarına ayrıca uyulmalıdır.

3.8.İBADETHANELERDE ALINACAK ÖNLEMLER

- İbadethane içerisinde 4 metrekareye 1 kişi düşecek şekilde planlama yapılacaktır.
- Girişlerde el antiseptiği bulundurulacaktır.
- Namaz esnasında da maske takılmaya devam edilmesi sağlanacaktır.
- Abdest alırken ve namaz kılarken sosyal mesafeye (en az 1 metre) uyulması ile ilgili bilgilendirme afişleri asılacaktır.

- Kur'an-ı Kerim dahil diğer kitaplar kilitli dolaplarda bulundurulacak, ortak kullanımı önlenecektir.
- Ortak kullanımda olan tespih, takke, rahle vb. kaldırılacaktır.
- Seccadeler ve tespihler kişiye özel olacaktır.
- Şadırvanlarda tek kullanımlık kâğıt havlu kullanılacaktır.

3.9. YURTLARDA ALINACAK ÖNLEMLER

- Yurtlarda salgından korumaya yönelik gerekli tedbirlerin alınarak salgının önlenmesi sağlanacaktır.
- Her odada 1 kişi olacak şekilde kapasite düşürülmüştür. Ortak alanların kapatılması vb. önlemler alınacaktır.

3.10. LOJMAN VE MİSAFİRHANELERDE ALINACAK ÖNLEMLER

- Lojman Yönetimi tarafından lojmanlarda kalan her bireyin kimlik bilgisi ve HES kodu istenecektir. Ayrıca Lojman çalışanlarının (kat görevlisi ve büro elemanları) sağlık durumları düzenli olarak kontrol edilecektir.
- Lojmanda ikamet edenler veya yakınları, misafirhanede kalanlar, lojman çalışanları (kat görevlisi ve büro elemanları) arasından COVİD-19 pozitif olanlar ile temaslı olanlar lojman yönetimine bilgi verecektir.
- Lojman girişleri ve bina içlerinde temizliği yapılan yerler için kontrol listesi oluşturulacaktır. Temizlik personeline gerekli COVID-19 eğitimi verilecek ve denetlenecektir.

3.11. COVİD-19 ATIKLARI YÖNETİMİ

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından COVID-19 atıkları ile ilgili yayımlanan genelgeye göre üniversite genelinde tüm atıkların ilgili mevzuata uygun olarak toplanıp bertaraf ettirilmesinin yanında COVID-19 atıkları için aşağıdaki önlemler ek olarak alınmalıdır:

- Personelin ve/veya öğrencilerin kullandıkları tek kullanımlık maske, eldiven vb. koruyucu ekipmanları atmaları için ayrı temassız çöp-atık kutuları oluşturulacaktır.
- Üniversitenin bina ve yerleşkelerinde oluşan maske, eldiven ve diğer kişisel hijyen malzeme atıklarının diğer atıklardan ayrı olarak biriktirilmesi, ağzı sıkıca kapatılan iç içe iki torbaya konulması, geçici depolama alanlarında en az 72 saat bekletildikten sonra "diğer atık" kategorisinde "evsel atık" olarak yönetilmek üzere belediyeye teslim edilmesi sağlanacaktır.
- Atık toplayıcıları, geçici atık depolama alanında çalışırken tek kullanımlık kıyafet giyecek, eldiven, maske ve gözlük kullanacaktır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

YÖNETİMİN KONTROLÜ VE SONUÇLAR

1. YÖNETİMİN KONTROLÜ

"COVID-19 Acil Durum Eylem Planı" üniversitenin uygulamakla yükümlü olduğu tüm yasal zorunluluklar doğrultusunda hazırlanmıştır. COVID-19 ile ilgili tüm resmi kurumların talimatları takip edilecek bu plan yayımlanacak olan yeni genelgeler, talimatlar, prosedürler vb. doğrultusunda güncellenecektir.
Alınacak olan tedbirler gerçekleştirildikten sonra da sorumlular tarafından çalışmalar sürekli izlenecektir. Aksaklıklar veya yetersizlikler tespit edilirse yeni iyileştirme planları yapılacak olup; aşağıdaki maddeler ise öncelikli ve eksiksiz uygulanacaktır:

- Akademik, idari personel ve öğrenciler virüsün yayılma, bulaşma ve korunma önlemlerine karşı bilgilendirilecek, belirli zaman periyodu ile COVID-19 eğitimlerinin tekrarlanması sağlanacaktır.
- Personel, ziyaretçi, tedarikçi ve öğrencilerin kullandıkları tek kullanımlık maske, eldiven vb. koruyucu ekipmanları atmaları için ayrı temassız atık kutuları oluşturularak, bu atıkların ayrı toplatılıp 72 saat bekletildikten sona evsel atık olarak bertaraf edilmesine dikkat edilecektir.
- Üniversite giriş kapılarında ateş ölçülerek ve HES kodu okutularak kampüslere girişler kontrollü bir şekilde yapılacaktır. Kuruma ilk girişte ölçülen ve doğrulanan vücut sıcaklığı değeri 38°C ve üzeri olan kişiler içeri alınmayıp ilk ölçümden en az 15 dakika sonra tekrar ölçüm yapılması, vücut sıcaklığı değeri 38°C ve üzeri olan kişilerin en yakın sağlık kuruluşuna sevki ile akış şemasının uygulanması sağlanacaktır.
- Servis araçlarının ve kampüs içi ya da kampüsler arası ringlerin özellikle sık temas edilen yüzeyleri başta olmak üzere temizlik ve hijyeni ile dezenfeksiyonu sık aralıklarla sağlanacaktır.
- Sınıf ve laboratuvar kapasiteleri yeniden belirlenecek, fiziksel mesafe kuralına göre oturma düzeni oluşturulacaktır.
- Üniversitede görevli olan temizlik personeli için pandemi süresince yapılacak temizlik işlerinde kullanılacak temizlik ürünü ve karışımlarının hazırlanması, uygulanması ve depolanması konusunda eğitim verilecektir.

2. SONUÇLAR

COVID-19 küresel salgını tüm dünya üzerinde etkilerini sürdürmektedir. Bu salgın ile birlikte alışılagelmiş yaşam koşulları, değişiklik göstermek zorunda kalmıştır. Genel kanının aksine biyolojik afetlerin de en az teknolojik ve doğal afetler kadar yaşamı etkilediği görülmüştür. Salgının önlenmesinde ana amaç bulaşmayı engellemektir. Bulaşmayı engellemek ise kontrol hiyerarşisi olarak kabul edilen bir dizi enfeksiyon önleme ve kontrol işlemlerini gerektirmektedir. Kurulan sağlık ve güvenlik merkezli, risk kontrol hiyerarşisine göre acil durum kriterleri oluşturulmuştur. Buna göre, üniversite genelinde eğitim öğretimle ilgili yapılacak çalışmalarda bilgi teknolojilerinin kullanımı ön plana çıkmaktadır. Üniversite teorik eğitimlerinin çevrimiçi gerçekleştirilmesi, öğrenci belgesi, dilekçe teslimi gibi kampüse gidilmesini gerektiren durumlarda mail, telefon gibi dijital araçlar kullanılması, online kütüphane vb. araçlara kampüs dışı erişim sağlanması bu aşamada alınabilecek önlemlerdendir. Fiziksel mesafe amaçlı bariyerler ve separatörler, havalandırmanın etkin kullanımı gibi teknik düzenlemeler ile okula gelmesi zorunlu olan öğrencilerin korunması sağlanacaktır. Yemekhane kullanım saatlerinin arttırılarak, yemek servisinin zamana yayılacak, okula gelecek öğrencilerin randevu sistemi ile yönetilmesi gibi idari önlemlerle fiziksel mekanlarda yoğunluk en aza indirilecektir. Öğrencilerin, personelin,

misafirlerin ve alt yüklenicilerin kampüs içinde yönetim tarafından belirlenmiş olan ek kurallara uymaları, yayınlanmış prosedür talimat vb. kurallara uygun hareket etmeleri ile de bulaş riski azalacaktır. Tüm bu toplu koruma önlemlerine ek olarak kampüste geçirilen süre boyunca maske, eldiven, siperlik gibi kişisel koruyucu malzemelerin kullanımına devam edilmelidir.

EK-1 İA-415 COVID-19 VAKA ŞÜPHELİSİ OLMASI DURUMUNDA İZLENECEK YOLLAR İŞ AKIŞI

Süreç Adımları	Sorumlu	İlgili Dokümanlar
İşyerinde COVID-19 şüphesi bulunan çalışan tespit edildiğinde;	Güvenlik Koordinatörlüğü / Mediko/ İlgili Birim Amiri	İş Akış formu/ DD-067 COVİD-19 Güvenlik Prosedürü
Çalışan derhal bölüm amirine, öğrenci fakültesine bilgi vermelidir.	Birim Amiri /Fakülte Ya Da Bölüm Öğrenci İşleri	Sözlü ya da mail yoluyla
Mediko Sosyal Hekimi var ise; semptomları olan çalışan Mediko'ya yönlendirilir. Hekim tarafından muayene edilir ve semptomlar değerlendirilir.	Mediko	
Mediko Sosyal Hekimi yok ise;. COVID-19 olabileceği değerlendirilen hastalar ayrı bir odaya/ revire alınır.		
COVID-19 şüphesi yoksa süreç sonlanır.	Mediko	
Hekim tarafından COVID-19 olabileceği değerlendirilen hastalar ayrı bir odaya/ revire alınır.		
Sağlık Bakanlığı İletişim Merkezi 184 aranarak elde edilen bu bilgiler iletilmeli ve yetkilinin verdiği talimatlar izlenmeli ve sağlık personeli beklenmelidir. Sağlık personelinin işyerine gelerek şüpheli çalışanın kontrollerini yapmak üzere sağlık kuruluşuna sevki sağlanmalıdır	Sağlık Bakanlığı İletişim Merkezi	Sağlık Bakanlığı Talimatları
COVID-19 şüphesi bulunan çalışanın işyerinden sevki gerçekleştirildikten sonra, takibi personel için birim amirleri, öğrenci için fakülteleri tarafından yapılarak Destek Hizmetleri ve Personel Daire Başkanlığı'na bilgi verilmelidir.	Destek Hizmetleri Şube Müdürlüğü / Bina sorumlusu/ Personel Daire Başkanlığı	YTÜ Acil Durum Planı ve TL-299 YTÜ Temizlik Talimatı
Sağlık sunucusuna sevk edilen personel ya da öğrencinin test sonucu pozitif ise; gün içerisinde ve vaka sırasında "yakın temaslı" olan öğrenciler bölümlerince; personel ise idari amirlerince 10-14 gün süreyle izlenecektir.	Birim amirleri /Fakülte ya da bölüm öğrenci işleri	
Yakın temaslılar izole edilecek, temaslılar ise maske takarak çalışmaya/öğrenime devam edebilecektir.	İlgili Çalışan/ Öğrenci	
Sağlık sunucusuna sevk edilen çalışanın test sonucu negatif ise çalışan iş başı yapabilir; öğrencinin test sonucu negatif ise		

EK-2 KONUYLA İLGİLİ GÖRSELLER

Ellerinizi sık yıkayınız

- ✓ Öksürük ve hapşırık sonrası
- ✓ Yemek hazırlamadan önce ve hazırladıktan sonra
- ✓ Yemek yemeden önce
- ✓ Tuvalete girerken ve çıkınca
- ✓ Eller görünür şekilde kirlendiğinde
- ✓ Canlı veya ölü hayvanlarla temas sonrasında

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI

VİRÜSTEN KORUNMAK ELİMİZDE

ÖKSÜRME VE HAPŞIRMA SIRASINDA AĞIZ VE BURUN TEK KULLANIMLIK KAĞIT MENDİLLE KAPATILMALIDIR. MENDİL YOKSA DIRSEĞİN İÇ KISMI KULLANILMALIDIR.

TOKALAŞMA VE SARILMA GİBİ YAKIN TEMASTAN KAÇINILMALIDIR.

KALABALIK ORTAMLARDAN OLABİLDİĞİNCE UZAK DURULMALIDIR.

KİRLİ ELLERLE AĞIZ, BURUN VE GÖZLERE DOKUNULMAMALIDIR.

ELLER EN AZ 20 SANİYE SÜREYLE SU VE NORMAL SABUNLA YIKANMALIDIR.

SU VE SABUN OLMADIĞI DURUMLARDA ALKOL İÇERİKLİ EL ANTİSEPTİĞİ KULLANILMALIDIR.

/SaglikBakanligi | saglik.gov.tr | Detaylı bilgi için QR Code Okutunuz

TOPLUMDA BEZ MASKE KULLANIMI

MASKE **KİŞİYE ÖZEL** OLMALIDIR.
HER BİREY SADECE **KENDİSİNE AİT OLAN MASKEYİ** KULLANMALIDIR.

COVID-19'dan korunmada esas olan
SOSYAL MESAFENİN (3-4 ADIM) KORUNMASI ve **EL TEMİZLİĞİDİR.**

1. Maske takmadan önce ellerinizi **en az 20 saniye su ve normal sabunla yıkayın veya alkol içerikli el antiseptiği ile 20-30 saniye ovalayın.**

2. **Yüzünüze uygun ölçüde** ve **rahat nefes alıp vermenizi sağlayan** pamuklu kumaştan yapılmış bir maske kullanın.

3. Çocuklarınız için **onların yüzlerine uyacak ölçüde** bir maske kullanın.

   DİKKAT: Bez maske; 2 yaşın altındaki çocuklarda, solunum sıkıntısı olanlarda, şuuru kapalı olanlarda ve maskeyi yardımsız çıkarıp takmada engeli olanlarda kullanılmamalıdır.

4. **Maskenin ağız ve burnunuzu tamamen kapattığından emin olun.** Maske bu bölgelere tam olarak oturmalı ve yüzünüzle maske arasında boşluk kalmamalıdır.

5. **Maskeyi takarken maskenin iç yüzüne dokunmayın.** Maskeyi kulağa takılan lastiklerinden veya başın arkasında bağlanan iplerinden tutarak takın.

6. Maskeyi **asla çenenizin altına veya başınızın üstüne yerleştirerek** kullanmayın.

7. **Nemlenen veya kirlenen maskenizi değiştirin,** bunun için çantanızda veya yanınızda birden fazla maske taşıyın.

8. Temiz ve kirli maskeleri **ayrı naylon torbalarda** taşıyın.

9. Maskeyi çıkarırken burun, ağız ve çeneyi içine alan, yoğun kirlenmenin gerçekleştiği **ön kısmına dokunmadan** kulağa takılan lastiklerinden veya başın arkasında bağlanan iplerinden tutarak çıkarın. **Bu esnada ağız, burun veya gözünüze temas etmeyin.**

10. **Maskeyi çıkardıktan sonra**
    İç ve dış kısmına dokunmayın.
    Maskenizi yıkadıktan sonra tekrar kullanacaksanız yanınızda ayrıca bulundurduğunuz başka bir temiz naylon torba içine koyun.
    Maskenizi bir daha kullanmayacaksanız çöpe atın.
    Maskeyi çıkardıktan sonra ellerinizi en az 20 saniye su ve normal sabunla yıkayın veya alkol içerikli el antiseptiği ile 20-30 saniye ovalayın.

11. Kullanıp çıkardığınız bez maskeleri **su ve deterjan ile yıkayın.**

12. Maskenizi yıkadıktan sonra **kurumasını bekleyin,** kullanmadan önce **sıcak ve kuru ütüleyin.**

KULLANDIĞINIZ BEZ MASKELERİ
MUTLAKA SU VE DETERJANLA YIKAYIN.
ÇIKARDIĞINIZ BEZ MASKEYİ
YIKAMADAN TEKRAR KULLANMAYIN.

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI

/SaglikBakanligi

iş yerinde...
en az
3-4 adım
TÜRKİYE CUMHURİYETİ
SAĞLIK BAKANLIĞI
saglik.gov.tr
/SaglikBakanligi

merdiven
kullanırken...
en az
3-4 adım
TÜRKİYE CUMHURİYETİ
SAĞLIK BAKANLIĞI
saglik.gov.tr
/SaglikBakanligi

en az
3-4 adım
• Diğer kişilerle tokalaşmayın, öpüşmeyin
• Diğer kişilerle aranıza en az 3-4 adım mesafe koyun
• Kalabalık ortamlarda bulunmayın
TÜRKİYE CUMHURİYETİ
SAĞLIK BAKANLIĞI
saglik.gov.tr
/SaglikBakanligi

en az
3-4 adım
yemekhanede...
TÜRKİYE CUMHURİYETİ
SAĞLIK BAKANLIĞI
saglik.gov.tr
/SaglikBakanligi

TIBBİ MASKE KULLANIMI SIRASINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER

Tıbbi maskenin burun, ağız ve çeneyi içerisine alan ön kısmına **hiçbir zaman dokunulmamalıdır.**

Kazara dokunulursa eller en az 20 saniye, su ve normal sabunla yıkanmalı veya alkol içerikli el antiseptiği ile ovalanmalıdır.

Tıbbi maske kullanım sırasında kirlenir, nemlenir veya yırtılır ise **mutlaka yenisiyle değiştirilmelidir.**

Tıbbi maskeler **kesinlikle ortak kullanılmamalıdır.**

Kullanılmış tıbbi maskenin kirlenmediği düşünülse bile **asla tekrar kullanılmamalıdır.**

YENİ KORONAVİRÜS HASTALIĞI BELİRTİLERİ OLMAYAN KİŞİLERİN TIBBİ MASKE KULLANMASI ZORUNLU DEĞİLDİR.

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI

/SaglikBakanligi

YENİ KORONAVİRÜS HASTALIĞI (COVID-19)

TIBBİ MASKE KULLANIMI

/SaglikBakanligi

Yeni Koronavirüs solunum yolu enfeksiyonu yapan bir virüstür.

Hasta kişilerin öksürme veya hapşırmayla ortaya saçtığı **damlacıkların** ortamdaki diğer bireyler tarafından **solunmasıyla,** damlacıkların yapıştığı yüzeylere dokunulduktan sonra **ellerin ağız, burun veya göze götürülmesiyle** Yeni Koronavirüs enfeksiyonu bulaşmaktadır.

KİMLER TIBBİ MASKE KULLANMALIDIR?

- Ateş, öksürük, solunum sıkıntısı belirtilerinden birinin gelişmesi durumunda hemen tıbbi maske takarak en yakın sağlık kuruluşuna başvurun.
- Yeni Koronavirüs Hastalığı tanısı veya şüphesi olan bir kişinin bakımını yapıyorsanız mutlaka tıbbi maske takın.

- Ev izolasyonundayken çeşitli nedenlerle dışarı çıkmak zorunda kalırsanız evden çıkarken mutlaka tıbbi maske takın.
- Ev izolasyonundayken evin ortak alanlarını (banyo, mutfak, salon vb.) kullanırken mutlaka tıbbi maske takın.

MASKE NASIL TAKILIR?

- Maskeyi takmadan önce eller en az 20 saniye, su ve normal sabunla yıkanır.
- Su ve sabunun olmadığı durumlarda eller 20-30 saniye alkol içerikli el antiseptiği ile ovalanır.
- Maske; katlı kısmı dış tarafta kalacak, üst tarafındaki metal şerit burun köprüsünün üzerine gelecek şekilde takılır.

- Maske lastikli ise maskenin yanlarındaki lastikler kulak kepçesinden geçirilerek takılır.
- Maske ipli ise maskenin üst kenarlarındaki ipler kulakların üstünden geçirilerek başın arka kısmında bağlanır, alt kenarlarındaki ipler ensede bağlanır.

- Maskenin üst tarafındaki metal şerit burun köprüsünün üzerine hafifçe bastırılarak yerleştirilir.
- Maske burun, ağız ve çeneyi tamamen kapatacak, kenarlardan hava geçişine izin vermeyecek şekilde takılır.

MASKE NASIL ÇIKARILIR?

- Maske burun, ağız ve çeneyi içine alan, yoğun kirlenmenin gerçekleştiği ön kısmına dokunulmadan çıkarılmalıdır.
- Lastikli ise kulak arkasındaki lastiklerden tutarak çıkarılır.

- İpli ise önce ense bölgesindeki alt ipleri, sonra başın arkasındaki üst ipleri çözülerek çıkarılır. Böylece maskenin düşmesi engellenmiş olur.
- Çıkarılan maske lastiklerinden veya iplerinden tutularak çöpe atılır ve çöpün sürekli kapalı kalması sağlanır.
- Maskeyi çıkardıktan sonra eller en az 20 saniye, su ve normal sabunla yıkanır.
- Su ve sabunun olmadığı durumlarda eller 20-30 saniye alkol içerikli el antiseptiği ile ovalanır.

TIBBİ MASKEYİ DOĞRU BİR ŞEKİLDE TAKMAK, ÇIKARMAK; TAKMA ÖNCESİNDE VE ÇIKARMA SONRASINDA EL HİJYENİNİ SAĞLAMAK OLDUKÇA ÖNEMLİDİR.

NE TÜR MASKE KULLANMALIYIM?

EV YAPIMI / SERTİFİKASIZ MASKE

• **Sadece** cerrahi maske bulunamadığı zamanlarda vatandaş tarafından yayılımı azaltma amacıyla kullanılmalıdır. (CDC.gov, https://bit.ly/3dPmNJY)

• Bu tip maskeler de bulunamazsa bandana, eşarp gibi aksesuarlar kullanılmalıdır.

• Bir kaç kullanım sonrasında atılmalıdır.

• Her kullanım sonrası yıkanmalı, nemli ve bulaşlı maskeler kullanılmamalıdır.

• Sertifikasız maskelerin sizi virüslerden korumayacağını unutmayınız.

CERRAHİ MASKE

• İçişleri Bakanlığı genelgesi uyarınca tüm vatandaşların market, eczane, toplu taşıma gibi alanlarda kullanmalıdır.

• Kullanılmış maskeler tıbbi atık kutusu veya çöp kutularına atılmalıdır.

• CE sertifikalı ürünler kullanılmalıdır.

• Tekrar kullanılmamalıdır.

• Kullanım talimatı için:

www.bit.ly/cerrahimaskekullanimi

ENDÜSTRİYEL MASKE

• Sağlık çalışanları tarafından kullanılmalıdır.

• FFP2 tipi maske kullanılmalıdır.

•CE sertifikalı ürünler kullanılmalıdır.

• ABD ve Türkiye'deki maskelerin koruyuculuk seviyeleri şöyledir: ***N99>FFP3>N95>FFP2***

• Tekrar kullanılmamalıdır.

NOT 1: Maskenin tek başına koruyucu olmadığını, fiziksel mesafe kurallarının da önemli olduğunu unutmayınız.

NOT 2: Bu broşürdeki bilgilerin değişebileceği göz önünde bulundurunuz.

NOT 3: Yanlış maske kullanımının daha tehlikeli olabileceğini unutmayınız.

www.isg.yildiz.edu.tr

EVDEN ÇALIŞMA

BOB WORKS FROM HOME TO ESCAPE THE DISTRACTION OF OFFICE CHIT CHAT.

Nisan 2020

***Tekrarlı hareketler, uzun süreli statik çalışma pozisyonları, güç harcanması gereken işler, ergonomik olmayan çalışma koşulları fiziksel stres yaratır. .**

***Klavyede yazı yazma veya telefonu kullanma gibi rutin aktiviteler, belli bir sürenin üzerinde yapıldığında sakatlıklara neden olabilir.**

***Egzersizler, kaslarınızı gevşettiği gibi, onları gelecek sakatlıklara karşı güçlendirir.**

***Egzersizler dolaşımı artırarak işyerinizde kendinizi daha iyi hissetmenize de yardımcı olur .**

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ

Bilgilendirme Notu - 4

Değişen Çalışma Ortamı

İçinde bulunduğumuz koronavirüs pandemisi ile birlikte çalışma ortamları ve çalışma ilişkilerinde değişiklikler yaşanmaktadır. Kamu da dahil olmak üzere bir çok sektörde uzaktan çalışma veya evden çalışma olarak adlandırılan çalışma biçimine geçilmiştir. Evden çalışma, beraberinde bazı sorunları da getirmiştir:

- Bu sorunları aşmak için uzmanlar tarafından önerilen uygulamalardan bazıları şunlardır:
- Güne erken başlayarak daha iyi yönetecek zamana sahip olun.
- Evinizdeki imkanlar dahilinde, özel bir çalışma alanı oluşturun.
- Yapılacak listesi oluşturarak gününüzü planlayın
- Çalışma saatleriniz belirleyin.
- Ailenize vakit ayırarak iş-yaşam dengeni sağlayın.
- İş arkadaşlarınız ile iletişim kurarak sosyalleşmeyi sağlayın. Telekonferans, sosyal medya gibi kanalları kullanın.
- Molalar vererek kendinizi dinlendirin. 60 dakikada bir en az 10 dakika mola verin. Molalarınızda mutlaka egzersiz yapın.
- Çalışma saatleri dışında da spordan uzak kalmayın.
- Sağlık Bakanlığı'nın ofis egzersizleri isimli broşürüne göz atabilirsiniz:

/SaglikBakanligi

Kaynaklar:

Keser. A., (2020). Evde Çalışmaya Hazır Mıyız?. https://bit.ly/2UMwaBE

T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı, İş Yeri Egzersizleri. https://bit.ly/2XfypjC

T.C. Sağlık Bakanlığı, (2018). Ofis Egzersizleri. https://bit.ly/2JNkYi6

KAYNAKLAR

- 29.12.2012 tarihli 28512 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği Erişim tarihi: 28.09.2020 (https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=16925&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5)
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 2020, "Tek Kullanımlık Maske Eldiven Kişisel Hijyen Malzeme Atıklarının Yönetiminde Covid-19 Tedbirleri Genelgesi"
- Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı COVİD sonrası kontrol listeleri https://ailevecalisma.gov.tr/covid19 Erişim: 22.09.2020.
- WHO (World Health Organization). (2020). Coronavirus disease 2019 (COVID-19) Situation Report – 32. https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/situation-reports/20200221-sitrep-32-covid-19.pdf?sfvrsn=4802d089_2
- Yıldız Teknik Üniversitesi Kalite Koordinatörlüğü form, prosedür ve talimatları (http://kalite.yildiz.edu.tr/)
- Yıldız Teknik Üniversitesi COVID-19 Bilgilendirme Sayfası (http://www.covid-19.yildiz.edu.tr/)
- Sağlık Bakanlığı COVID-19 Broşürleri (https://covid19.saglik.gov.tr/TR-66167/brosurler.html)
- Siyao Shao, Dezhi Zhou, Ruichen He, Jiaqi Li, Shufan Zou, Kevin Mallery, Santosh Kumar, Suo Yang, Jiarong "Hong Risk assessment of airborne transmission of COVID-19 by asymptomatic individuals under different practical settings" (https://arxiv.org/ftp/arxiv/papers/2007/2007.03645.pdf)
- Sun, J., He, W.-T., Wang, L., Lai, A., Ji, X., Zhai, X., Li, G., Suchard, M. A., Tian, J., Zhou, J., Veit, M., & Su, S. (2020). "COVID-19: epidemiology, evolution, and cross-disciplinary perspectives. Trends in Molecular Medicine", https://doi.org/10.1016/j.molmed.2020.02.008
- Nicholas R Jones, Zeshan U Qureshi, Robert J Temple, Jessica P J Larwood, Trisha Greenhalgh, Lydia Bourouiba, "Two metres or one: what is the evidence for physical distancing in covid-19?" doi: https://doi.org/10.1136/bmj.m3223.